

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор

В.М. Бабасв

2014 р.

ЕКОНОМІКА ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

галузі знань 0601 «Будівництво та архітектура»

напряму 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)»
(шифр дисципліни за ОПІ 3.19)

Стандарт чинний з дати затвердження

Харків - 2014

РОЗРОБЛЕНО: Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

КАФЕДРА: економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального
розвитку

РОЗРОБНИКИ: к.е.н., доц. Шевченко Е.Ю.

(підпис)

ст.викл. Славута О.І.

(підпис)

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

(Димченко О.В.)

(підпис)

(ПІБ)

“ 29 ” 08 2014р., протокол № 1

Схвалено **випусковою** кафедрою водопостачання, водовідведення та очистки вод
Протокол від “ 28 ” 08 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри

(Душкін С.С.)

(підпис)

(ПІБ)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена
Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ

(підпис)

(Чирокіна І.І.)

(ПІБ)

“ 23 ” лютого 2014 р.

Обговорено та рекомендовано до затвердження науково-методичною радою
факультету інженерної екології міст

Голова НМ ради

(Ткачов В.О.)

“ 09 ”

09

2014 р.,

протокол № 1

Цей стандарт не може бути тиражований або відтворений будь яким способом без
письмової згоди ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014

© О. І. Славута, 2014

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Економіка водного господарства» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напрямку 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)» навчальним планом передбачено фахове спрямування «Рациональне використання і охорона водних ресурсів»

Предметом вивчення навчальної дисципліни є економіка підприємств водного господарства в ринкових умовах, формування та раціональне використання ресурсного потенціалу з метою отримання високих фінансових результатів. Економічні і організаційно-управлінські питання розглядаються в тісному взаємозв'язку з технікою і технологією раціонального використання водних ресурсів.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
<ol style="list-style-type: none">1. Водопостачання і водовідведення2. Міські інженерні мережі3. Технологія утилізації ТПВ4. Гідротехнічні споруди5. Водопровідні системи і споруди6. Теоретичні основи технології очистки вод7. Водні ресурси, їх використання і охорона8. Санітарно-технічне обладнання будівель9. Технологія очистки природних вод	<ol style="list-style-type: none">1. Експлуатація водогосподарських об'єктів2. Основи маркетингу3. Основи системного аналізу4. Техніко-економічне обґрунтування проектних рішень5. Дипломне проектування

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів (ЗМ):

ЗМ 1. Підприємства водного господарства в умовах ринку

ЗМ 2. Економічні умови господарювання та його результати

.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка водного господарства» є формування системи спеціальних знань і практичних навичок з економічного механізму функціонування водного господарства, особливостей його ресурсного забезпечення, економічних умов господарювання.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка водного господарства» є формування у студентів належного рівня знань про особливості економічного функціонування водного господарства.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- діючі нормативні і методичні документи у сфері економіки водного господарства України;
- принципову модель функціонування підприємств водного господарства;
- особливості формування виробничої програми підприємств ВКГ;
- принципи формування собівартості і фінансових результатів;
- особливості ресурсного забезпечення діяльності підприємств водного господарства;
- методи аналізу господарської діяльності підприємств водного господарства.

вміти:

- враховувати особливості природно-кліматичних і господарсько-економічних умов водного комплексу;
- визначити величину виробничої програми і фактори, що вплинули на її формування;
- здійснювати розрахунки амортизаційних відрахувань основних засобів різними методами;
- обчислювати показники використання основного і оборотного капіталу, персоналу підприємства;
- визначати величину собівартості продукції(послуг) підприємств ВКГ;
- обчислювати показники ефективності діяльності підприємства.

мати компетентності:

- здатність до оцінки вагомості факторів, що впливають на формування величину виробничої програми;
- здатність виконувати обчислення амортизаційних відрахувань основних засобів та оцінювати переваги застосування різних методів амортизації;
- здатність до оцінки показників використання основного і оборотного капіталу, персоналу підприємства та визначення їх впливу на результати діяльності підприємств ВКГ;
- здатність обчислювати собівартості продукції(послуг) підприємств ВКГ та розробляти напрями її зниження;
- здатність до оцінки показників ефективності діяльності підприємства та пошуку шляхів її підвищення.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 годин – 2 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1. Економіка водного господарства

Змістовий модуль 1. Підприємства водного господарства в умовах ринку

Тема 1.1. Галузеві особливості водного господарства

Системи водопостачання та водовідведення. Стічні води та забруднення вод. Вплив на діяльність підприємств особливостей їх функціонування: місцевий характер діяльності, комплексний характер розвитку, різноманітність видів діяльності, однорідність продукції, наявність постійного контингенту споживачів, нерівномірність споживання.

Тема 1.2. Виробнича програма

Специфіка натуральних та вартісних вимірників виробничої програми підприємств ВКГ. Порядок формування показників виробничої програми. Методи розробки виробничої програми, особливості визначення виробничої потужності підприємств ВКГ.

Тема 1.3. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства

Економічна сутність, склад і структура основного і оборотного капіталу підприємств ВКГ. Амортизація основних засобів підприємств ВКГ. Визначення потреби у оборотних коштах на підприємствах ВКГ. Персонал підприємства. Розрахунок чисельності робітників. Форми та системи оплати праці.

Змістовий модуль 2. Економічні умови господарювання та його результати

Тема 2.1. Собівартість продукції і ціноутворення

Класифікація та угруповання витрат. Калькулювання собівартості. Шляхи зниження собівартості продукції. Функції цін. Цінова політика і ціноутворення. Тарифи водного господарства.

Тема 2.2. Фінансові результати та ефективність діяльності

Фінанси підприємства. Фінансові руху та і фінансові показники. Грошові потоки. Особливості формування доходів підприємств ВКГ. Фактори формування фінансового результату та напрямки покращення фінансового стану.

Тема 2.3. Аналіз господарської діяльності

Організація і методи аналізу господарської діяльності водного господарства. Показники використання основного і оборотного капіталу, персоналу, ефективності діяльності. Використання результатів економічного аналізу в господарській діяльності з метою її покращення.

Індивідуальні завдання:

- розрахунково-графічне завдання «Розрахунок економічних показників діяльності підприємства ВКГ»

3. Рекомендована література:

1. Бардаков В .А. Економіка водопостачання та водовідведення: Навч. посібник. – Харків: ХНАМГ, 2006.- 334с.
2. Славута О.І. Економіка і організація діяльності підприємств міського господарства: Навч. посібник. – Харків, ХНАМГ, 2009. – 284 с.
3. Гордійчук А. С., Стахів О. А. Економіка водного господарства. ДУВГП. – Рівне, 2000.–161с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання: поточні та підсумкові тестові завдання, контрольні роботи, питання і задачі до заліку.

АНОТАЦІЯ

«Экономика водного хозяйства»

Мета: формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань і практичних навичок у галузі економіки водних ресурсів. **Предмет:** економічний механізм функціонування підприємств водного господарства в ринкових умовах.

Зміст: Ринкова економіка: сутність, роль, функції, структура. Науково-технічний прогрес – основа ефективності виробництва. Ефективність інновацій. Види інвестицій. Будівельне проектування. Система ціноутворення у будівництві. Кошторисна вартість. Ефективність реальних інвестицій. Засоби виробництва та засоби праці. Виробничі потужності. Виробничі запаси, їх призначення, показники оцінки, порядок нормування та оперативне управління. Трудові ресурси, їх склад, порядок планування. Форми та системи оплати праці. Нормування праці. Поточні витрати. Калькулювання собівартості. Показники фінансового стану.

ABSTRACT (ANNOTATION)

« Water management economy»

The purpose: formation at the future experts of system of special knowledge and practical habits in the field of economy of water resources. **Subject:** the economic mechanism of functioning of the enterprises of water supply and water removal in market conditions.

The maintenance: Market economy: essence, a role, functions, structure. Scientific and technical progress – a production efficiency basis. Efficiency of innovations. Kinds of investments. Building designing. Pricing system in building. Budget cost. Efficiency of real investments. Means of production and work means. Capacities. Industrial stocks, their appointment, estimation indicators, an order of rationing and an operational administration. A manpower, their structure, a planning order. Forms and payment systems. Work rationing. The operational expenditure. Kalkulirovanie cost prices. Indicators of a financial condition.

АННОТАЦИЯ

«Экономика водного хозяйства»

Цель: формирование у будущих специалистов системы специальных знаний и практических привычек в области экономики водных ресурсов. **Предмет:** экономический механизм функционирования предприятий водного хозяйства в рыночных условиях.

Содержание: Рыночная экономика: сущность, роль, функции, структура. Научно-технический прогресс – основа эффективности производства. Эффективность инноваций. Виды инвестиций. Строительное проектирование. Система ценообразования в строительстве. Сметная стоимость. Эффективность реальных инвестиций. Средства производства и средства работы. Производственные мощности. Производственные запасы, их назначение, показатели оценки, порядок нормирования и оперативное управление. Трудовые ресурсы, их состав, порядок планирования. Формы и системы оплаты труда. Нормирование работы. Текущие расходы. Калькуляция себестоимости. Показатели финансового состояния.